

O B S A H

Předmluva	9
Úvod	11

I. DÍL: FYSIKA A RADIO

(ROZHLAS A TELEVISE)

1. kapitola. Elektromagnetické vlny	12
Elektrické pole — Proudy posunové — Vlny v etheru.	
2. kapitola. Rozhlasový vysílač	13
Nemodulovaná vlna — Kmitající křemen — Princip vysílače — Směrová antena.	
3. kapitola. Jak se vlny šíří	15
Příčiny poruch — Překážky šíření — Zemní vlna — Vlna prostorová — Ionosféra — Heavisideova vrstva — Poruchy — Únik — Atmosférické poruchy a jejich odstraňení.	
4. kapitola. Přijimač	19
Princip přijimače — Kmitací okruh — Antena — Stínění — Mnohonásobná telefonie — Elektronka — Charakteristika — Strmost a průnik — Zesílení — Zpětná vazba — Superhet — Mezifrekvence — Reproduktor.	
5. kapitola. Braunova trubice	27
Součástky a způsob činnosti — Řízení paprsku elektronů — Rádkování.	
6. kapitola. Televise pomocí filmu	30
Rozložení obrazu v body — Nipkowův kotouč — Televizní přijimač — Televizní přenos.	
7. kapitola. Ikonoskop	32
Fotoelektrický článek — Ikonoskop — Přednosti ikonoskopu.	

II. DÍL: FYSIKA A SVĚTLO

(ZKOUMÁNÍ SVĚTELNÝCH VLN)

8. kapitola. Rychlosť světla	35
Měření rychlosti světla — „Paprsek“ — Lom — Odraz — Frekvence podmiňuje barvu.	
9. kapitola. Zjevy interferenční	39
Součet dvou vln — Barvy tenkých vrstev.	

<i>10. kapitola. Ohyb světla</i>	41
Ještě „paprsek“ — Působnost štěrbiny — Několik štěrbin — Prametr — Hranice možnosti zvětšení mikroskopem — Ultramikroskop — Elektronový mikroskop — Barva nebe — Západ slunce — Druhotná slunce.	
<i>11. kapitola. Polarisace světla</i>	47
Sady skleněných destiček — Polarisace — Upotřebení.	
<i>12. kapitola. Přehled všech elektromagnetických vln</i>	49
Rozhlasové vlny — Ultrakrátké vlny až infračervené — Infračervené — Ultrafialové — Paprsky Röntgenovy — Paprsky kosmické — Paprsky částečkové.	
<i>13. kapitola. Jak vzniká světlo</i>	51
Podnícení atomů — Rychlosť světla — Dvojí podstata světla.	

III. DÍL: FYSIKA ATOMŮ

<i>14. kapitola. Stavba atomů</i>	53
Molekula — Ionty — Atomy — Rozdílnost atomů — Atomová váha — Atom vodíku — Protony a neutrony — Isotopy — Těžká voda — Pořadová čísla prvků — Nejtěžší atomy.	
<i>15. kapitola. Proměny atomů</i>	56
Wilsonova mlžná komora — Částice atomu — Positron — Slupka atomu — Mocenství — Teorie kvant — Jádro atomu — Přeměny atomů — Hmota nebo vlnění — Neutrino — Potenciálová hradba — Příklady — Umělé zlato.	

IV. DÍL: FYSIKA A ASTRONOMIE

<i>16. kapitola. Tíže a setrvačnost</i>	63
Gravitace — Hmota — Hustota — Setrvačnost — Setrvačná hmota — Tlak světla — Součinnost sil — Nova.	
<i>17. kapitola. Astronomická měření</i>	68
Dalekohledy — Spektrální analýza — Spektroheliograf — Dopplerův princip — Měření vzdálenosti — Fotometr — Bolometr — Thermočlánek — Radiometr.	
<i>18. kapitola. Několik nejvýznačnějších objevů</i>	73
Vesmír — Mléčná dráha — Země — Příliv a odliv — Relativní pohyby — Měsíc — Planety — Komety.	
<i>19. kapitola. Slunce</i>	77
Fotosféra — Sluneční skvrny — Chromosféra — Korona.	
<i>20. kapitola. Něco o astrologii</i>	79

V. DÍL: FYSIKA A MĚTEOROLOGIE

<i>21. kapitola. Základní fyzikální poznatky . . . . .</i>	82
Sluneční paprsky a vzduch — Zahřívání vzduchu — Záření a zpětné vyzařování — Fyzikální zákony — Adiabatické úkazy — Gravitace — Setrvačnost — Coriolisova síla — Vlhkost vzduchu — Rosný bod — Přechlazení.	
<i>22. kapitola. Prosté meteorologické zjevy . . . . .</i>	88
Vzestup otepleného vzduchu — Rozdělení teploty — Inverse — Sloupec teplého vzduchu — Hranice výstupu — Vznik mraků — Místní bouřka — Kroupy — Fön — Přechlazení — Vyzařovaná zima — Mila — Rosa — Jinovatka — Námraza.	
<i>23. kapitola. Důležité činitelé počasí . . . . .</i>	93
Povětrnost a Měsíc — Povětrnost a Slunce — Pasáty a monsuny — Oblasti nízkého tlaku — Hranice vzdušných proudů — Vysoký tlak — Zledovatění vesmíru.	

VI. DÍL: FYSIKA A JINÉ PŘÍRODNÍ VĚDY

<i>24. kapitola. Fysika a chemie . . . . .</i>	100
Elektrolysa — Periodická soustava prvků — Spektrální analýza — Přeměna prvků — Katalysátory — Zkoumání povrchu hmot — Fotografie v barvách.	
<i>25. kapitola. Fysika a biologie . . . . .</i>	102
<i>A. Živé bytosti a fyzikální vlivy . . . . .</i>	102
Gravitace — Setrvačnost.	
<i>B. Zrak . . . . .</i>	104
Oko — Sítnice — Vjem prostoru — Optické pomůcky — Zpomalený film.	
<i>C. Sluch . . . . .</i>	108
Ucho — Svrchní tóny — Hranice slyšitelnosti.	
<i>D. Ostatní smysly . . . . .</i>	109
Čich — Chut — Hmat.	
<i>E. Jiné fyzikální zjevy . . . . .</i>	111
Záření — Ultrasonické zvuky — Vzlinavost atd.	
<i>26. kapitola. Fysika a geologie . . . . .</i>	113
Kouzelný proutek — Ozvěnový hloubkoměr.	

VII. DÍL: FYSIKA A LETECTVÍ

<i>27. kapitola. Létání dle Archimedova zákona . . . . .</i>	114
Vznášení ve vzduchu — Vzducholoď — Padák.	

<i>28. kapitola. Odpor vzduchu a proudění</i>	116
Proudění vzduchu — Relativní pohyb — Odpor vzduchu — Vzdutí a tah — Škodlivý průřez — Dynamický vztak — Tlak vzdutí a statický tlak — Dýza rychlosti.	

<i>29. kapitola. O letadle</i>	121
Nosné křídlo — „Polára“ — Řízení — Plachtění.	

<i>30. kapitola. Fysika za letu</i>	123
Vliv větru — Kurs letu — Zledovatění — Palubní přístroje — Radiogoniometr.	

VIII. DÍL: FYSIKA A VÁLKA

<i>31. kapitola. Výstřel</i>	129
Rychlosti — Osa otáčení — Dráha střely — Gravitační zrychlení — Odpor vzduchu — Zákrut rýh v hlavni — Měření počáteční rychlosti — Měření zvuku — Zapalovač.	

<i>32. kapitola. Jiné zbraně</i>	134
Bomby — Torpedo — Pomocné prostředky.	

IX. DÍL: FYSIKA A TECHNIKA

<i>33. kapitola. Stručný přehled</i>	136
Zkoušení materiálu — Dopravní prostředky — Světelné zdroje — Nejvyšší a nejnižší teploty — Chladicí zařízení.	

<i>Doslov</i>	140
---------------	-----

<i>Věcný a jmenný rejstřík</i>	141
--------------------------------	-----